

**Ομιλία του Υπουργού Υποδομών Μεταφορών & Δικτύων Δημήτρη Ρέππα
στο συνέδριο του ECONOMIST με θέμα: «Οι ευρυζωνικές υποδομές
ως παράγοντας τεχνολογικής υπερπήδησης στην ψηφιακή εποχή»
(ξενοδοχείο Intercontinental, 30 Απριλίου 2010)**

Η έννοια της «τεχνολογικής υπερπήδησης» αναφέρεται στην άμεση υιοθέτηση τεχνολογικά προηγμένων λύσεων, χωρίς την προηγούμενη διάβαση από ενδιάμεσα τεχνολογικά στάδια, σε περιοχές όπου η τεχνολογία υστερεί.

Η τεχνολογική υπερπήδηση λαμβάνει συνήθως χώρα, όταν τα συστήματα που υιοθετεί κάποια τεχνολογικά υποανάπτυκτη περιοχή είναι καλύτερα από αυτά που ήδη υπάρχουν σε άλλες τεχνολογικά προηγμένες περιοχές, ή όταν εφαρμόζονται πολιτικές που προωθούν την αξιοποίηση ευρυζωνικών δικτύων σε αγροτικές, παραδείγματος χάρη, περιοχές πριν από τα μεγάλα αστικά κέντρα.

Είναι γεγονός ότι η Ελλάδα παρουσιάζει υστέρηση, σε σχέση με τους υπόλοιπους εταίρους της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στην ανάπτυξη και αξιοποίηση ευρυζωνικών υποδομών. Είναι πάντως δεδηλωμένη θέση της σημερινής κυβέρνησης, η χώρα μας να καλύψει γρήγορα το ευρυζωνικό έλλειμμα που παρουσιάζει, και μέχρι το 2015 να βρεθεί μεταξύ των πρώτων χωρών στη χρήση προηγμένων ηλεκτρονικών υπηρεσιών. Για μας οι προηγμένες ηλεκτρονικές υπηρεσίες αποτελούν δημόσιο αγαθό. Για αυτό πρέπει να εξασφαλίζεται η πρόσβαση στον καθένα, παντού και κάθε στιγμή.

Αυτό σημαίνει τη διάθεση ευρυζωνικού ίντερνετ παντού και ευρυζωνικού ίντερνετ για όλους. Σημαίνει επίσης ανάπτυξη νέων υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας και περιεχομένου, στα ελληνικά, και ευρυζωνική πρόσβαση σε ενοποιημένες υπηρεσίες επικοινωνίας, πληροφόρησης και τηλεόρασης στον καθένα, κάθε στιγμή, παντού, με μία και μόνη σύνδεση.

Πέραν τούτου, η ανάπτυξη των ευρυζωνικών υποδομών σε μια χώρα έχει θετικές επιδράσεις στη γενικότερη οικονομική και κοινωνική κατάστασή της. Ενισχύει την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, την πράσινη οικονομία και την οικονομία της ενέργειας. Επιπλέον, λειτουργεί και ως εργαλείο γνώσης και προόδου. Σε κάθε περίπτωση, οι επενδύσεις σε ευρυζωνικές υποδομές, αποδεδειγμένα, οδηγούν σε αύξηση της παραγωγικότητας, της απασχόλησης, της ανταγωνιστικότητας και σε

ενθάρρυνση της καινοτομίας.

Εύλογα βέβαια γεννάται το ερώτημα από ποιον θα αναληφθεί η πρωτοβουλία για τις επενδύσεις που απαιτούνται. Σε διεθνές επίπεδο παρατηρούνται είτε δημόσιες επενδύσεις μεγάλης κλίμακας, είτε αμιγώς ιδιωτικές επενδύσεις, είτε ένας συνδυασμός των δύο. Στην περίπτωση μας, λαμβάνοντας υπόψη σειρά παραγόντων - όπως είναι το διεθνές επενδυτικό κλίμα, η αναμενόμενη ζήτηση για ευρυζωνικές υπηρεσίες σε βραχυ-μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, το δίκαιο του ανταγωνισμού και οι δυνατότητες της εθνικής οικονομίας μας-, προκρίνεται η λύση του συνδυασμού ιδιωτικής και δημόσιας επένδυσης.

Ιδιαίτερη βαρύτητα πρέπει να δοθεί και στο τι προβλέπει και επιτρέπει το κοινοτικό δίκαιο. Κρατικές ενισχύσεις σε επενδύσεις τεχνολογιών ευρυζωνικότητας, βάσει αυτού, επιτρέπονται σε δύο περιπτώσεις:

Η πρώτη αφορά ενίσχυση επενδύσεων σε περιοχές που δεν έχουν πρόσβαση ή έχουν μειωμένη πρόσβαση, στο πλαίσιο της επίτευξης του στόχου της καθολικότητας σε τεχνολογίες ευρυζωνικότητας πρώτης γενιάς.

Η δεύτερη αφορά κρατικές επενδύσεις που γίνονται με όρους ισότιμους με εκείνους που θα αναλάμβανε ένας ιδιώτης επενδυτής, με στόχο την επιτάχυνση της ανάπτυξης τεχνολογιών ευρυζωνικότητας επόμενης γενιάς. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται ένας προσανατολισμός των επενδύσεων στην παροχή «παθητικών, ουδέτερων και ανοικτής πρόσβασης υποδομών».

Στην κατεύθυνση της επίτευξης των εθνικών στόχων της ευρυζωνικότητας, ήδη είχαν ξεκινήσει, στο πλαίσιο του Γ ΚΠΣ, σημαντικές δράσεις, με αξιοποίηση τόσο ενσύρματων όσο και ασύρματων τεχνολογιών ευρυζωνικότητας. Έτσι αναπτύχθηκαν μεταξύ άλλων μητροπολιτικοί δακτύλιοι οπτικών ινών σε πολλές πόλεις της χώρας, ενισχύθηκαν έργα ευρυζωνικής πρόσβασης με οπτικές ίνες στην περιφέρεια, καθώς και η εγκατάσταση σημείων ασύρματης ευρυζωνικής πρόσβασης σε πολλούς δήμους της χώρας.

Ο προγραμματισμός μας για την ολοκλήρωση της ευρυζωνικής υποδομής περιλαμβάνει δράσεις άμεσης απόδοσης, όπως είναι η αξιοποίηση και η λειτουργία των μητροπολιτικών οπτικών δακτυλίων, που θα επιτρέψει την ευρυζωνική σύνδεση χιλιάδων σημείων δημόσιου ενδιαφέροντος (σχολεία,

υπηρεσίες κλπ), η αξιοποίηση των έργων δικτύων οπτικών ινών στην περιφέρεια και η επαύξηση των σημείων ασύρματης ευρυζωνικής πρόσβασης.

Περιλαμβάνει, επίσης, δράσεις βραχυπρόθεσμης απόδοσης, με ορίζοντα υλοποίησης μέχρι το τέλος του 2011, με στόχο την ευρυζωνική κάλυψη όλης της χώρας, χρησιμοποιώντας τόσο ενσύρματες όσο και ασύρματες τεχνολογίες. Εκτός αυτού μεσοπρόθεσμες δράσεις, με ορίζοντα υλοποίησης μετά το 2011, όπως η ανάπτυξη ευρυζωνικών δικτύων σε αγροτικές περιοχές και η ανάπτυξη υποδομής οπτικής ίνας μέχρι το σπίτι (Fiber-to-the-home, FTTH). Τέλος, δράσεις ενίσχυσης της ζήτησης για ευρυζωνικές υπηρεσίες, όπως, για παράδειγμα, εθνικά και τοπικά προγράμματα ανάπτυξης δεξιοτήτων και επιδότηση υπολογιστικού εξοπλισμού και συνδέσεων για ασθενέστερες οικονομικά ομάδες του πληθυσμού.

Η ανάπτυξη εθνικού δικτύου οπτικών ινών -στο οποίο θα συνδεθούν τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις - είναι μια επένδυση και υποδομή ανάλογη του μεγάλου έργου εξηλεκτρισμού της χώρας, των εθνικών οδών, των αεροδρομίων, των λιμανιών και των άλλων μεγάλων υποδομών που έγιναν στην Ελλάδα τις προηγούμενες δεκαετίες. Μιλάμε, ουσιαστικά, για ψηφιακές λεωφόρους μεγάλης ταχύτητας, μέσα από τις οποίες θα διακινούνται ψηφιακά αγαθά και υπηρεσίες. Ήδη έχει προκηρυχθεί ο διαγωνισμός για να επιλεγεί ο σύμβουλος που θα εκπονήσει τη μελέτη τεχνικής σκοπιμότητας και οικονομικής βιωσιμότητας του έργου. Επίκειται, δε, η προκήρυξη του διαγωνισμού για την επιλογή νομικού συμβούλου και έχουν ήδη δρομολογηθεί οι απαραίτητες ενέργειες για τη χρηματοδότηση του έργου σε εθνικό επίπεδο.

Από την άλλη πλευρά, η μετάβαση από την αναλογική στην ψηφιακή τηλεόραση έως το 2015 που προωθούμε, θα ελευθερώσει ένα σημαντικό τμήμα του φάσματος των ραδιοσυχνοτήτων, που αναφέρεται ως ψηφιακό μείρισμα, και το οποίο θα μπορεί να αξιοποιηθεί για νέες, καινοτόμες υπηρεσίες: Από την ασύρματη σύνδεση στο διαδίκτυο και τα πιο προηγμένα κινητά τηλέφωνα έως τα νέα διαδραστικά κανάλια τηλεόρασης υψηλής ευκρίνειας και από την παροχή υπηρεσιών τηλεργασίας και τηλεϊατρικής έως το δικτυακό εμπόριο.

Ειδικά οι απομακρυσμένες περιοχές της χώρας θα είναι οι μεγάλοι κερδισμένοι αυτής της αλλαγής, - βιώνοντας την «τεχνολογική υπερπήδηση»-,

καθώς οι ασύρματες ευρυζωνικές επικοινωνίες θα μπορούν να χρησιμοποιήσουν το διαθέσιμο πλέον ραδιοφάσμα για παροχή διαδικτυακών συνδέσεων υψηλής ταχύτητας σε περιοχές που δεν καλύπτονται ακόμη από ενσύρματες δικτυακές υποδομές.

Πρέπει βέβαια να λάβουμε ιδιαίτερα υπόψη μας, ότι, όπου ο ρυθμιστής/νομοθέτης επέβαλε κανονισμούς ανοιχτής πρόσβασης, όσοι εισήλθαν στην αγορά της ευρυζωνικότητας, λειτούργησαν ως ισχυρός καταλύτης για την ανάπτυξη ισχυρού και υγιούς ανταγωνισμού με υψηλές επιδόσεις.

Για να γίνουν όλα αυτά απαιτούνται όραμα, προσπάθεια, επιμονή, χρόνος και πόροι. Ο βαθμός επαγγελματισμού, ανεξαρτησίας, αποτελεσματικότητας και εμπλοκής του ρυθμιστή/ νομοθέτη παίζει εξίσου σημαντικό ρόλο στην επιτυχή υλοποίηση της ανοιχτής πρόσβασης. Τα προηγούμενα χρόνια η χώρα μας κινήθηκε στον τομέα αυτό χωρίς μια ολοκληρωμένη και σαφώς τεκμηριωμένη στρατηγική. Δεν θα επαναλάβουμε τα λάθη των άλλων.

Κλείνοντας, θέλω να τονίσω πως η χώρα μας μπορεί να πρωταγωνιστήσει στη γεωγραφική της περιοχή, αλλά και διεθνώς, σε όλους τους τομείς των ευρυζωνικών υποδομών.

Συγχαίρω τους οργανωτές του συνεδρίου, αλλά και όλους εσάς τους συνέδρους για τη συνεισφορά σας στον παραγωγικό διάλογο.

Για την επίτευξη των στόχων απαιτείται η συμπόρευση της κοινωνίας, η συμμετοχή όλων των κοινωνικών και επιστημονικών φορέων για την σύνθεση των χρήσιμων προτάσεων που οδηγεί στη νέα τεχνολογική εποχή αλλά και διασφαλίζει πως η κοινωνία της πληροφορίας παραμένει ανθρωποκεντρική και δημοκρατική.